

Проблеми сталого розвитку харківського регіону

В. І. ТОРКАТЮК, Г. Ф. СКАЛА, Н. С. ВІНОГРАДСЬКА, О. П. БУБЕНКО,
Ф. Т. ШУМАКОВ, О. В. ЯКИМЕНКО

Харківська національна академія міського господарства

Як свідчить практика, найбільший вплив на досягнення суспільством сталого розвитку здійснюють фактори регіонального рівня.

Сталий розвиток – загальна концепція стосовно необхідності встановлення балансу між задоволенням сучасних потреб і захистом інтересів майбутніх поколінь, включаючи їх потребу в безпечному і здоровому довкіллі.

Концепція сталого розвитку ґрунтується на п'яти головних принципах:

- людство дійсно може надати розвитку сталого і довготривалого характеру, для того щоб він відповідав потребам людей, що живуть зараз, не втрачаючи при цьому можливості майбутнім поколінням задовольняти свої потреби;

- обмеження, які існують в галузі експлуатації природних ресурсів, відносні. Вони пов'язані з сучасним рівнем техніки і соціальної організації, а також із здатністю біосфери до самовідновлення;

- необхідно задовольнити елементарні потреби всіх людей і всім надати можливість реалізувати свої надії на більш благополучне життя. Без цього сталий і довготривалий розвиток просто неможливий;

- необхідно налагодити стан життя тих, хто користується надмірними засобами (грошовими і матеріальними), з екологічними можливостями планети, зокрема відносно використання енергії;

- розміри і темпи росту населення повинні бути погоджені з виробничим потенціалом глобальної екосистеми Землі, що змінюється.

Враховуючи особливості кожного окремо взятого регіону, можна припустити, що кожному з них притаманний свій індивідуальний набір механізмів стимулювання для досягнення сталого розвитку.

Стимулювання розвитку регіонів – комплекс правових, організаційних, наукових, фінансових та інших заходів, спрямованих на досягнення сталого розвитку регіонів на основі поєднання економічних, соціальних та екологічних інтересів на загальнодержавному та регіональному рівнях, максимально ефективного використання потенціалу регіонів в інтересах їх жителів та держави в цілому.

Під політикою стимулювання сталого розвитку регіону слід розуміти комплекс стимулів і механізмів стимулювання регіональної соціо-екологоекономічної системи, яка сприятиме досягненню добробуту населення нинішніх і майбутніх поколінь, а також вирішенню проблем у соціально-економічній, екологічній, культурній, інформаційній та інших сферах життя.

Основними концептуальними орієнтирами у визначенні стратегічних пріоритетів сталого розвитку є формування ефективної регіональної

політики, яка забезпечить:

- нормалізацію відтворювальних процесів у регіоні і поступове досягнення економічного зростання за рахунок оптимального використання регіональних переваг і залучення інвестиційних ресурсів;

- підвищення рівня та якості життя населення на основі стабільних темпів зростання промислового та сільськогосподарського виробництва, ефективного використання природоресурсного потенціалу, впровадження енергозберігаючих технологій;

- удосконалення структури господарства області на основі реструктуризації та модернізації виробничої сфери;

- досягнення збалансованості соціально-економічного розвитку території;

- підвищення екологічної безпеки і соціальної спрямованості господарства.